

คำนำ

เอกสารหลักสูตรอบรมแบบ e-Training หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ 2551 เป็นหลักสูตรฝึกอบรมภายใต้โครงการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยยึดถือภารกิจและพื้นที่เป็นฐานด้วยระบบ TEPE Online โดยความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กร โดยพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้หลักสูตรและวิทยากรที่มีคุณภาพ เน้นการพัฒนาโดยการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในทุกที่ทุกเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรอบรมแบบ e-Training หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ 2551 จะสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อยังประโยชน์ต่อระบบการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

สารบัญ

คำนำ	1
หลักสูตร “หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ 2551”	3
รายละเอียดหลักสูตร	4
คำอธิบายรายวิชา	4
วัตถุประสงค์	4
สาระการอบรม	4
กิจกรรมการอบรม	4
สื่อประกอบการอบรม	4
การวัดผลและประเมินผลการอบรม	5
บรรณานุกรม	5
เค้าโครงเนื้อหา	6
ตอนที่ 1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ 2551	7
ตอนที่ 2 อภิธานศัพท์	18
ตอนที่ 3 ความคิดสร้างสรรค์	22
ใบงานที่ 1	25
ใบงานที่ 2	26
ใบงานที่ 3	27

หลักสูตร

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ 2551

รหัส TEPE-00214

ชื่อหลักสูตรรายวิชา หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ 2551

ปรับปรุงเนื้อหาโดย

คณาจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเนื้อหา

- 1.นางจิตรา สิริภูบาล
2. นายพิชัย วงศ์กลม
- 3.ผศ.ดร.ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์
- 4.รศ.ดร.ปุณณรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์
- 5.รศ.ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์
- 6.ผศ.สุกัญญา ททรัพย์ประเสริฐ

รายละเอียดหลักสูตร

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของนักเรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. สามารถวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ได้ และนำแนวคิดหลักการไปจัดการเรียนการสอนได้
2. สามารถออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ได้
3. สามารถประยุกต์ใช้สื่อที่หลากหลายในห้องเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้
4. สามารถวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ได้

สาระการอบรม

ตอนที่ 1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ 2551

ตอนที่ 2 อภิธานศัพท์

ตอนที่ 3 ความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรมการอบรม

1. ทำแบบทดสอบก่อนการอบรม
2. ศึกษาเนื้อหาสาระการอบรมจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์
3. ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจากใบความรู้
4. สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้
5. ทำใบงาน/กิจกรรมที่กำหนด
6. แสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่สนใจ
7. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับวิทยากรประจำหลักสูตร
8. ทำแบบทดสอบหลังการอบรม

สื่อประกอบการอบรม

1. บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์
2. ใบความรู้
3. วีดิทัศน์
4. แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
5. กระดานสนทนา (Web board)

6. ใบงาน
7. แบบทดสอบ

การวัดผลและประเมินผลการอบรม

วิธีการวัดผล

1. การทดสอบก่อนและหลังอบรม โดยผู้เข้ารับการอบรมจะต้องได้คะแนนการทดสอบหลังเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70
2. การเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ส่งงานตามใบงานที่กำหนด เข้าร่วมกิจกรรมบนกระดานสนทนา

บรรณานุกรม

- วิรัตน์ คุ่มคำ. “การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 ที่เรียนวิชา ศิลปะศึกษาด้วยกลวิธีระดมสมอง” วิทยานิพนธ์ปรัชญามหาบัณฑิต ภาควิชา ศิลปะศึกษาบัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- อารี รังสินันท์. ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร : ธนการพิมพ์, 2527.
- คำหามาน คนไล. 149 แบบฝึกการคิดภาคปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาคุณภาวิชาการ, 2545.
- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. แนวโน้มศิลปะร่วมสมัย กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ตำราและเอกสารวิชาการ, คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2551.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. เรียนรู้บูรณาการ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2547.
- วิสูตร โพธิ์เงิน. “การพัฒนารูปแบบการสอนศิลปะศึกษาโดยวิธีศิลป์วิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของยีน 10 มิทเลอร์ ที่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะของนักเรียนประถมศึกษาช่วงอายุ 7-9 ปี”. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาศิลปะศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

หลักสูตร TEPE-214

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ 2551

เค้าโครงเนื้อหา

ตอนที่ 1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ 2551

แนวคิด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจน การนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐาน ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์

ตอนที่ 2 อภิธานศัพท์

แนวคิด

แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์ โดยในที่นี่จะแสดงถึงลักษณะและความแตกต่างของแต่ละประเภท

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำอภิธานศัพท์

ตอนที่ 3 ความคิดสร้างสรรค์

แนวคิด

หมายถึงลักษณะการคิดหาคำตอบได้หลายทิศทาง ซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลในการคิดได้หลายแง่หลายมุม คิดได้กว้างไกล นำไปสู่การค้นพบแนวคิด และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอธิบายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ได้

ตอนที่ 1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ 2551

เรื่องที่ 1.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ

เรียนรู้อะไรในศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

ทัศนศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ดนตรี มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

เรื่องที่ 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องาน ศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

เรื่องที่ 1.3 คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง รูปทรง และจำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ มีทักษะพื้นฐานการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานวาดภาพระบายสี โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิว ภาพปะติด และงานปั้น งานโครงสร้างเคลื่อนไหวอย่างง่าย ๆ ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกจากเรื่องราว เหตุการณ์ ชีวิตจริง สร้างงานทัศนศิลป์ตามที่ตนชื่นชอบ สามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานของตนเอง

2. รู้และเข้าใจความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในชีวิตประจำวัน ที่มาของงานทัศนศิลป์ ในท้องถิ่น ตลอดจนการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

3. รู้และเข้าใจแหล่งกำเนิดเสียง คุณสมบัติของเสียง บทบาทหน้าที่ ความหมาย ความสำคัญของบทเพลงใกล้ตัวที่ได้ยิน สามารถท่องบทกลอน ร้องเพลง เคาะจังหวะ เคลื่อนไหวร่างกาย ให้สอดคล้องกับบทเพลง อ่าน เขียน และใช้สัญลักษณ์แทนเสียงและเคาะจังหวะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรี เสียงขับร้องของตนเอง มีส่วนร่วมกับกิจกรรมดนตรีในชีวิตประจำวัน

4. รู้และเข้าใจเอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่น มีความชื่นชอบ เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของดนตรีต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

5. สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์ มีมารยาทในการชมการแสดง รู้หน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม รู้ประโยชน์ ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย

6. รู้และเข้าใจการเล่นของเด็กไทยและนาฏศิลป์ท้องถิ่น ชื่นชอบและภาคภูมิใจ ในการเล่นพื้นบ้าน สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการเล่นพื้นบ้านกับการดำรงชีวิตของคนไทย บอกลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทย ตลอดจนความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. รู้และเข้าใจการใช้ทัศนธาตุ รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว สี แสงเงา มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก สามารถใช้หลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุล น้ำหนัก แสงเงา ตลอดจนการใช้สีคู่ตรงข้ามที่เหมาะสมในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ 3 มิติ เช่น งานสื่อผสม งานวาดภาพระบายสี งานปั้น งานพิมพ์ภาพ รวมทั้งสามารถสร้างแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบเพื่อถ่ายทอดความคิดจินตนาการเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์ ด้วยวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่แตกต่าง กัน เข้าใจปัญหาในการจัดองค์ประกอบศิลป์ หลักการลด และเพิ่มในงานปั้น การสื่อความหมายใน งานทัศนศิลป์ของตน รู้วิธีการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ตลอดจน รู้และเข้าใจคุณค่าของงานทัศนศิลป์ที่มี ผลต่อชีวิตของคนในสังคม

2. รู้และเข้าใจบทบาทของงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิตและสังคม อิทธิพลของความเชื่อ ความศรัทธา ในศาสนา และวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

3. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับเสียงดนตรี เสียงร้อง เครื่องดนตรี และบทบาทหน้าที่ รู้ถึงการเคลื่อนที่ขึ้น ลง ของทำนองเพลง องค์ประกอบของดนตรี ศัพท์สังคีตในบทเพลง ประโยค และอารมณ์ ของบทเพลงที่ฟัง ร้องและบรรเลงเครื่องดนตรี ด้นสดอย่างง่าย ใช้และเก็บรักษา เครื่องดนตรีอย่างถูกวิธี อ่าน เขียนโน้ตไทยและสากลในรูปแบบต่าง ๆ รู้ลักษณะของผู้ที่จะเล่นดนตรีได้ดี แสดงความ

คิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกของบทเพลงที่ฟัง สามารถใช้ดนตรีประกอบกิจกรรมทางนาฏศิลป์และ การเล่าเรื่อง

4. รู้และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมต่าง ๆ เรื่องราวดนตรีในประวัติศาสตร์ อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อดนตรี รู้คุณค่าดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์

5. รู้และเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ สามารถแสดงภาษาท่า นาฏยศัพท์พื้นฐาน สร้างสรรค์ การเคลื่อนไหวและการแสดงนาฏศิลป์ และการละครง่าย ๆ ถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ และสามารถ ออกแบบเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงง่าย ๆ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ และการละครกับสิ่งที่ประสบในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง และบรรยาย ความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์

6. รู้และเข้าใจความสัมพันธ์และประโยชน์ของนาฏศิลป์และการละคร สามารถเปรียบเทียบ การแสดงประเภทต่าง ๆ ของไทยในแต่ละท้องถิ่น และสิ่งที่การแสดงสะท้อนวัฒนธรรมประเพณี เห็นคุณค่าการรักษาและสืบทอดการแสดงนาฏศิลป์ไทย

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. รู้และเข้าใจเรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบและเทคนิคที่หลากหลายในการสร้างงาน ทัศนศิลป์ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์ รูปแบบเนื้อหาและประเมินคุณค่างานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้ เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม สามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ กราฟิก ในการนำเสนอข้อมูล และมีความรู้ ทักษะที่จำเป็นด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

2. รู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของงานทัศนศิลป์ของชาติและท้องถิ่น แต่ละ ยุคสมัย เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและสามารถเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ ที่มาจาก ยุคสมัยและวัฒนธรรมต่าง ๆ

3. รู้และเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านเสียง องค์ประกอบ อารมณ์ ความรู้สึกของบทเพลง จากวัฒนธรรมต่าง ๆ มีทักษะในการร้อง บรรเลงเครื่องดนตรี ทั้งเดี่ยวและเป็นวงโดยเน้นเทคนิคการ ร้องบรรเลงอย่างมีคุณภาพ มีทักษะในการสร้างสรรค์บทเพลงอย่างง่าย อ่านเขียนโน้ต ในบันไดเสียงที่มี เครื่องหมาย แปลงเสียงเบื้องต้นได้ รู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบของผลงานทางดนตรี องค์ประกอบของผลงานด้านดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น แสดงความคิดเห็นและบรรยายอารมณ์ ความรู้สึกที่มีต่อบทเพลง สามารถนำเสนอบทเพลงที่ชื่นชอบได้อย่างมีเหตุผล มีทักษะในการประเมิน คุณภาพของบทเพลงและการแสดงดนตรี รู้ถึงอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและบทบาทของดนตรี ในธุรกิจบันเทิง เข้าใจถึงอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม

4. รู้และเข้าใจที่มา ความสัมพันธ์ อิทธิพลและบทบาทของดนตรีแต่ละวัฒนธรรมในยุคสมัย ต่าง ๆ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้งานดนตรีได้รับการยอมรับ

5. รู้และเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความและสื่อสารผ่านการ แสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ในการพิจารณาคุณภาพการแสดง วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ ร่วมจัดการแสดง นำ แนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

6. รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของ นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการ

แสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย ในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจ ความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์ และละครในชีวิตประจำวัน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสื่อความหมาย สามารถใช้ศัพท์ทางทัศนศิลป์ อธิบายจุดประสงค์และเนื้อหาของงานทัศนศิลป์ มีทักษะและเทคนิคในการใช้วัสดุ อุปกรณ์และกระบวนการที่สูงขึ้นในการสร้างงานทัศนศิลป์ วิเคราะห์เนื้อหาและแนวคิด เทคนิควิธีการ การแสดงออกของศิลปินทั้งไทยและสากล ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการออกแบบ สร้างสรรค์งานที่เหมาะสมกับโอกาส สถานที่ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสังคมด้วยภาพ ล้อเลียนหรือการ์ตูน ตลอดจนประเมินและวิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ด้วยหลักทฤษฎีวิจารณ์ศิลปะ

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในรูปแบบตะวันออกและรูปแบบตะวันตก เข้าใจ อิทธิพลของมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาระหว่างประเทศที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ งานทัศนศิลป์ในสังคม

3. รู้และเข้าใจรูปแบบบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท และจำแนกรูปแบบของวงดนตรี ทั้งไทยและสากล เข้าใจอิทธิพลของวัฒนธรรมต่อการสร้างสรรค์ดนตรี เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากล ในอัตรา จังหวะต่าง ๆ มีทักษะในการร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิค การแสดงออก และคุณภาพของการแสดง สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพการประพันธ์ การเล่นดนตรีของตนเอง และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม สามารถนำดนตรีประยุกต์ใช้ในงานอื่น ๆ

4. วิเคราะห์ เปรียบเทียบรูปแบบ ลักษณะเด่นของดนตรีไทยและสากลในวัฒนธรรมต่าง ๆ เข้าใจบทบาทของดนตรีที่สะท้อนแนวความคิดและค่านิยมของคนในสังคม สถานะทางสังคมของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ สร้างแนวทางและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี

5. มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ มีความคิดริเริ่มในการแสดงนาฏศิลป์เป็นคู่ และเป็นหมู่ สร้างสรรค์ละครสั้นในรูปแบบที่ชื่นชอบ สามารถวิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์และละครที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ที่มีผลต่อการแสดง วิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์และละคร พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมิน ในการประเมินการแสดง และสามารถวิเคราะห์ท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวัน และนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง

6. เข้าใจวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการแสดงละครไทย และบทบาทของบุคคลสำคัญ ในวงการนาฏศิลป์และการละครของประเทศไทยในยุคสมัยต่าง ๆ สามารถเปรียบเทียบการนำการแสดง ไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ และเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	
ป.1	1. อภิปรายเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ และขนาดของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ในธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น	รูปร่าง ลักษณะ และขนาดของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวในธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น	
	2. บอกความรู้สึกที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว	ความรู้สึกที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น รู้สึกประทับใจกับความงาม ของบริเวณรอบอาคารเรียน หรือรู้สึกถึงความไม่เป็นระเบียบ ของสภาพภายในห้องเรียน	
	3. มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ สร้างงานทัศนศิลป์	การใช้วัสดุ อุปกรณ์ เช่น ดินเหนียว ดินน้ำมัน ดินสอ พู่กัน กระดาษ สีเทียน สีน้ำ ดินสอสี สร้างงานทัศนศิลป์	
	4. สร้างงานทัศนศิลป์โดยการทดลองใช้สี ด้วยเทคนิคง่าย ๆ	การทดลองสีด้วยการใช้สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีเทียน และสีจากธรรมชาติที่ทำได้ในห้องเรียน	
	5. วาดภาพระบายสีภาพธรรมชาติ ตามความรู้สึกของตนเอง	การวาดภาพระบายสีตามความรู้สึก ของตนเอง	
ป.2	1. บรรยายรูปร่าง รูปทรงที่พบในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น รูปกลม รี สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม และกระบอก	
	2. ระบุทัศนธาตุที่อยู่ในสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง และรูปทรง	เส้น สี รูปร่าง รูปทรงในสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ เช่น งานวาด งานปั้น และงานพิมพ์ภาพ	
	3. สร้างงานทัศนศิลป์ต่าง ๆ โดยใช้ทัศนธาตุที่เน้นเส้น รูปร่าง	เส้น รูปร่างในงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ เช่น งานวาด งานปั้น และงานพิมพ์ภาพ	
	4. มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ สร้างงานทัศนศิลป์ 3 มิติ	การใช้วัสดุ อุปกรณ์ สร้างงานทัศนศิลป์ 3 มิติ	
	5. สร้างภาพปะติดโดยการตัดหรือ ฉีก กระดาษ	ภาพปะติดจากกระดาษ	
	6. วาดภาพเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวของตนเองและเพื่อนบ้าน	การวาดภาพถ่ายทอดเรื่องราว	
	7. เลื่องานทัศนศิลป์ และบรรยายถึงสิ่งที่มองเห็น รวมถึงเนื้อหาเรื่องราว	เนื้อหาเรื่องราวในงานทัศนศิลป์	
	8. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เป็นรูปแบบงานโครงสร้างเคลื่อนไหว	งานโครงสร้างเคลื่อนไหว	
	ป.3	1. บรรยาย รูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์	รูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์
		2. ระบุ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้สร้างผลงานเมื่อชมงานทัศนศิลป์	วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้สร้างงานทัศนศิลป์ประเภทงานวาด งานปั้น งานพิมพ์ภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ โดยเน้นเรื่อง เส้น สี รูปร่าง รูปทรง และพื้นผิว	เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์
	4. วาดภาพ ระบายสีสิ่งของรอบตัว	การวาดภาพระบายสี สิ่งของรอบตัว ด้วยสี เทียน ดินสอสี และสีโปสเตอร์
	5. มีทักษะพื้นฐาน ในการใช้วัสดุอุปกรณ์ สร้างสรรค์งานปั้น	การใช้วัสดุอุปกรณ์ในงานปั้น
	6. วาดภาพถ่ายทอดความคิดความรู้สึก จากเหตุการณ์ชีวิตจริง โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิว	การใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิว วาดภาพถ่ายทอดความคิดความรู้สึก
	7. บรรยายเหตุผลและวิธีการในการสร้างงานทัศนศิลป์ โดยเน้นถึงเทคนิคและวัสดุ อุปกรณ์	วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิควิธีการในการสร้างงานทัศนศิลป์
ป.3	8. ระบุสิ่งที่ชื่นชมและสิ่งที่ควรปรับปรุงในงานทัศนศิลป์ของตนเอง	การแสดงความคิดเห็นในงานทัศนศิลป์ของตนเอง
	9. ระบุ และจัดกลุ่มของภาพตามทัศนธาตุที่เน้นในงานทัศนศิลป์นั้น ๆ	การจัดกลุ่มของภาพตามทัศนธาตุ
	10. บรรยายลักษณะรูปร่าง รูปทรง ในงานการออกแบบสิ่งต่าง ๆ ที่มีในบ้านและโรงเรียน	รูปร่าง รูปทรง ในงานออกแบบ
ป.4	1. เปรียบเทียบรูปลักษณะของรูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์	รูปร่าง รูปทรง ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์
	2. อภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของสีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็นที่มีต่ออารมณ์ของมนุษย์	อิทธิพลของสี วรรณะอุ่น และวรรณะเย็น
	3. จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์	เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง ในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์
	4. มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ สร้างสรรค์งานพิมพ์ภาพ	การใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างงานพิมพ์ภาพ
	5. มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ สร้างสรรค์งานวาดภาพระบายสี	การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี
	6. บรรยายลักษณะของภาพโดยเน้น เรื่อง การจัดระยะ ความลึก น้ำหนักและแสงเงาในภาพ	การจัดระยะความลึก น้ำหนักและแสงเงา ในการวาดภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	7. วาดภาพพระบายสี โดยใช้สีวรรณะอุ่น และสีวรรณะเย็น ถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ	การใช้สีวรรณะอุ่นและใช้สีวรรณะเย็น วาดภาพถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ
	8. เปรียบเทียบความคิดความรู้สึก ที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ของตนเองและบุคคลอื่น	ความเหมือนและความแตกต่างในงานทัศนศิลป์ ความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดในงานทัศนศิลป์
	9. เลือกใช้วรรณะสีเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกในการสร้างงานทัศนศิลป์	การเลือกใช้วรรณะสีเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก
ป.5	1. บรรยายเกี่ยวกับจังหวัดตำแหน่ง ของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์	จังหวัด ตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
	2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการที่ต่างกัน	ความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์
	3. วาดภาพ โดยใช้เทคนิคของแสงเงา น้ำหนัก และวรรณะสี	แสงเงา น้ำหนัก และวรรณะสี
	4. สร้างสรรค์งานปั้นจาก ดินน้ำมัน หรือดินเหนียว โดยเน้นการถ่ายทอดจินตนาการ	การสร้างงานปั้นเพื่อถ่ายทอดจินตนาการด้วยการใช้ดินน้ำมันหรือดินเหนียว
	5. สร้างสรรค์งานพิมพ์ภาพ โดยเน้น การจัดวางตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ในภาพ	การจัดภาพในงานพิมพ์ภาพ
	6. ระบุปัญหาในการจัดองค์ประกอบศิลป์ และการสื่อความหมายในงานทัศนศิลป์ของตนเอง และบอกวิธีการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	การจัดองค์ประกอบศิลป์และการสื่อความหมายในงานทัศนศิลป์
	7. บรรยายประโยชน์และคุณค่า ของงานทัศนศิลป์ที่มีผลต่อชีวิตของคน ในสังคม	ประโยชน์และคุณค่าของงานทัศนศิลป์
ป.6	1. ระบุสีคู่ตรงข้าม และอภิปรายเกี่ยวกับการใช้สีคู่ตรงข้ามในการถ่ายทอดความคิดและอารมณ์	วงสีธรรมชาติ และสีคู่ตรงข้าม
	2. อธิบายหลักการจัดขนาดสัดส่วนความสมดุลในการสร้างงานทัศนศิลป์	หลักการจัดขนาด สัดส่วนความสมดุล ในงานทัศนศิลป์
	3. สร้างงานทัศนศิลป์จากรูปแบบ 2 มิติ เป็น 3 มิติ โดยใช้หลักการ ของแสงเงา และน้ำหนัก	งานทัศนศิลป์รูปแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	4. สร้างสรรค์งานปั้นโดยใช้หลักการเพิ่มและลด	การใช้หลักการเพิ่มและลดในการสร้างสรรค์งานปั้น
	5. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการ ของรูปและพื้นที่ว่าง	รูปและพื้นที่ว่างในงานทัศนศิลป์
	6. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้ สีคู่ตรงข้ามหลักการจัดขนาดสัดส่วน และความสมดุล	การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้ สีคู่ตรงข้ามหลักการจัดขนาด สัดส่วนและความสมดุล
	7. สร้างงานทัศนศิลป์เป็นแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบ เพื่อถ่ายทอดความคิดหรือเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ	การสร้างงานทัศนศิลป์เป็นแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบ
ม.1	1. บรรยายความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของงานทัศนศิลป์ และสิ่งแวดล้อมโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุ	ความแตกต่างและความคล้ายคลึงกัน ของทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์ และสิ่งแวดล้อม
	2. ระบุ และบรรยายหลักการออกแบบงานทัศนศิลป์ โดยเน้นความเป็นเอกภาพ ความกลมกลืน และความสมดุล	ความเป็นเอกภาพ ความกลมกลืน ความสมดุล
	3. วาดภาพทัศนียภาพแสดงให้เห็นระยะใกล้ไกล เป็น 3 มิติ	หลักการวาดภาพแสดงทัศนียภาพ
	4. รวบรวมงานปั้นหรือสื่อผสมมาสร้างเป็นเรื่องราว 3 มิติโดยเน้นความเป็นเอกภาพ ความกลมกลืน และการสื่อถึงเรื่องราวของงาน	เอกภาพความกลมกลืนของเรื่องราวในงานปั้นหรืองานสื่อผสม
	5. ออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ หรือกราฟิกอื่น ๆ ในการนำเสนอความคิดและข้อมูล	การออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ หรืองานกราฟิก
	6. ประเมินงานทัศนศิลป์ และบรรยายถึงวิธีการปรับปรุงงานของตนเองและผู้อื่น โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดให้	การประเมินงานทัศนศิลป์
ม.2	1. อภิปรายเกี่ยวกับทัศนธาตุในด้านรูปแบบ และแนวคิดของงานทัศนศิลป์ที่เลือกมา	รูปแบบของทัศนธาตุและแนวคิดในงานทัศนศิลป์
	2. บรรยายเกี่ยวกับความเหมือนและความแตกต่างของรูปแบบการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในงานทัศนศิลป์ของศิลปิน	ความเหมือนและความแตกต่างของรูปแบบการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในงานทัศนศิลป์ ของศิลปิน
	3. วาดภาพด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ในการสื่อความหมายและเรื่องราวต่าง ๆ	เทคนิคในการวาดภาพสื่อความหมาย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	4. สร้างเกณฑ์ในการประเมิน และ วิจารณ์งานทัศนศิลป์	การประเมินและวิจารณ์งานทัศนศิลป์
	5. นำผลการวิจารณ์ไปปรับปรุงแก้ไขและ พัฒนางาน	การพัฒนางานทัศนศิลป์ การจัดทำแฟ้มสะสมงานทัศนศิลป์
	6. วาดภาพแสดง ระบุลักษณะ ของตัว ละคร	การวาดภาพถ่ายทอด ระบุลักษณะ ของตัว ละคร
	7. บรรยายวิธีการใช้งานทัศนศิลป์ ในการ โฆษณาเพื่อโน้มน้าวใจ และนำเสนอ ตัวอย่างประกอบ	งานทัศนศิลป์ในการโฆษณา
ม.3	1. บรรยายสิ่งแวดล้อม และงาน ทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบ	ทัศนธาตุ หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
	2. ระบุ และบรรยายเทคนิค วิธีการ ของ ศิลปินในการสร้างงาน ทัศนศิลป์	เทคนิควิธีการของศิลปินในการสร้างงาน ทัศนศิลป์
	3. วิเคราะห์ และบรรยายวิธีการใช้ ทัศน ธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้าง งานทัศนศิลป์ของตนเอง ให้มีคุณภาพ	วิธีการใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการ สร้างงานทัศนศิลป์
	4. มีทักษะในการสร้างงานทัศนศิลป์ อย่างน้อย 3 ประเภท	การสร้างงานทัศนศิลป์ทั้งไทยและสากล
	5. มีทักษะในการผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการ ออกแบบ	การใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานสื่อผสม
	6. สร้างงานทัศนศิลป์ ทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และ จินตนาการ	การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ และจินตนาการ
	7. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สื่อ ความหมายเป็นเรื่องราว โดยประยุกต์ใช้ ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบ	การประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการ ออกแบบสร้างงานทัศนศิลป์
	8. วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ ของตนเอง และผู้อื่น หรือของศิลปิน	การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่า ในงาน ทัศนศิลป์
	9. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เพื่อบรรยาย เหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค ที่ หลากหลาย	การใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลาย สร้างงาน ทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย
	10. ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงาน ทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการ	การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	ประกอบอาชีพนั้น ๆ	
	11. เลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม และนำไป จัดนิทรรศการ	การจัดนิทรรศการ
ม.4- 6	1. วิเคราะห์การใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสื่อความหมายในรูปแบบต่าง ๆ	ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ
	2. บรรยายจุดประสงค์และเนื้อหาของงานทัศนศิลป์ โดยใช้ศัพท์ทางทัศนศิลป์	ศัพท์ทางทัศนศิลป์
	3. วิเคราะห์การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ และเทคนิคของศิลปินในการแสดงออกทางทัศนศิลป์	วัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิคของศิลปิน ในการแสดงออกทางทัศนศิลป์
ม.4- 6	4. มีทักษะและเทคนิคในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และกระบวนการที่สูงขึ้น ในการสร้างงานทัศนศิลป์	เทคนิค วัสดุ อุปกรณ์ กระบวนการในการสร้างงานทัศนศิลป์
	5. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยเน้นหลักการออกแบบและการจัดองค์ประกอบศิลป์ด้วยเทคโนโลยี	หลักการออกแบบและการจัดองค์ประกอบศิลป์ด้วยเทคโนโลยี
	6. ออกแบบงานทัศนศิลป์ได้เหมาะกับโอกาสและสถานที่	การออกแบบงานทัศนศิลป์
	7. วิเคราะห์และอธิบายจุดมุ่งหมาย ของศิลปินในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิคและเนื้อหา เพื่อสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์	จุดมุ่งหมายของศิลปินในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิคและเนื้อหา ในการสร้างงานทัศนศิลป์
	8. ประเมินและวิจารณ์งานทัศนศิลป์ โดยใช้ทฤษฎีการวิจารณ์ศิลปะ	ทฤษฎีการวิจารณ์ศิลปะ
	9. จัดกลุ่มงานทัศนศิลป์เพื่อสะท้อนพัฒนาการและความก้าวหน้าของตนเอง	การจัดทำแฟ้มสะสมงานทัศนศิลป์
	10. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไทย สากล โดยศึกษาจากแนวคิดและวิธีการ สร้างงานของศิลปินที่ตนชื่นชอบ	การสร้างงานทัศนศิลป์จากแนวคิดและวิธีการของศิลปิน
	11. วาดภาพ ระบายสีเป็นภาพล้อเลียนหรือภาพการ์ตูนเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสังคมในปัจจุบัน	การวาดภาพล้อเลียนหรือภาพการ์ตูน

ตอนที่ 2 อภิธานศัพท์

อภิธานศัพท์

ทัศนศิลป์

โครงสร้างเคลื่อนไหว (Mobile)

เป็นงานประติมากรรมที่มีโครงสร้างบอบบางจัดสมดุลด้วยเส้นลวดแข็งบาง ๆ ที่มีวัตถุรูปร่างรูปทรงต่าง ๆ ที่ออกแบบเชื่อมติดกับเส้นลวด เป็นเครื่องแขวนที่เคลื่อนไหวได้ด้วยกระแสลมเพียงเบา ๆ งานสื่อผสม (Mixed media)

เป็นงานออกแบบทางทัศนศิลป์ที่ประกอบด้วยหลายสื่อโดยใช้วัสดุหลาย ๆ แบบ เช่น กระดาษ ไม้ โลหะ สร้างความผสมกลมกลืนด้วยการสร้างสรรค์

จังหวะ (Rhythm)

เป็นความสัมพันธ์ของทัศนธาตุ เช่น เส้น สี รูปร่าง รูปทรง น้ำหนักในลักษณะของการซ้ำกัน สลับไปมา หรือลักษณะสลับไหล เคลื่อนไหวไม่ขาดระยะจังหวะที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันจะช่วยเน้นให้เกิดความเด่น หรือทางดนตรีก็คือการซ้ำกันของเสียงในช่วงเท่ากันหรือแตกต่างกันจังหวะให้ความรู้สึกหรือความพอใจทางสุนทรียภาพในงานศิลปะ

ทัศนธาตุ (Visual Elements)

สิ่งที่เป็นปัจจัยของการมองเห็นเป็นส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกันเป็นภาพ ได้แก่ เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง รูปร่าง รูปทรง สี และลักษณะพื้นผิว

ทัศนียภาพ (Perspective)

วิธีเขียนภาพของวัตถุให้มองเห็นว่ามีระยะใกล้ไกล

ทัศนศิลป์ (Visual art)

ศิลปะที่รับรู้ได้ด้วยการเห็น ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และงานสร้างสรรค์อื่น ๆ ที่รับรู้ด้วยการเห็น

ภาพปะติด (Collage)

เป็นภาพที่ทำขึ้นด้วยการใช้วัสดุต่าง ๆ เช่น กระดาษ ผ้า เศษวัสดุธรรมชาติ ฯลฯ ปะติดลงบนแผ่นภาพด้วยกาวหรือแปะเปียก

วงสีธรรมชาติ (Color circle)

คือวงกลมซึ่งจัดระบบสีในแสงสีรุ้งที่เรียงกันอยู่ในธรรมชาติ สีวรรณะอุ่น จะอยู่ในซีกที่มีสีแดงและเหลือง ส่วนสีวรรณะเย็นอยู่ในซีกที่มีสีเขียว และสีม่วง สีคู่ตรงข้ามกันจะอยู่ตรงกันข้ามในวงสี

วรรณะสี (Tone)

ลักษณะของสีที่แบ่งตามความรู้สึกอุ่นหรือเย็น เช่น สีแดง อยู่ในวรรณะอุ่น (Warm tone)

สีเขียวอยู่ในวรรณะเย็น (Cool tone)

สีคู่ตรงข้าม (Complementary colors)

สีที่อยู่ตรงกันข้ามกันในวงสีธรรมชาติเป็นคู่สีกัน คือ สีคู่ที่ตัดกันหรือต่างจากกันมากที่สุด เช่น สีแดงกับสีเขียว สีเหลืองกับสีม่วง สีน้ำเงินกับสีส้ม

องค์ประกอบศิลป์ (Composition of art)

วิชาหรือทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างรูปทรงในงานทัศนศิลป์

ดนตรี

การดำเนินทำนอง (Melodic progression)

1. การก้าวเดินไปข้างหน้าของทำนอง
2. กระบวนการดำเนินคอร์ดซึ่งแนวทำนองขยับที่ละขั้น

ความเข้มของเสียง (Dynamic)

เสียงเบา เสียงดัง เสียงที่มีความเข้มเสียงมากก็ยิ่งดังมากเหมือนกับ Loudness

ต้นสด

เป็นการเล่นดนตรีหรือขับร้อง โดยไม่ได้เตรียมซ้อมตามโน้ตเพลงมาก่อน ผู้เล่นมีอิสระในการกำหนดวิธีปฏิบัติเครื่องดนตรีและขับร้อง บนพื้นฐานของเนื้อหาดนตรีที่เหมาะสม เช่น การบรรเลง ในอัตราความเร็วที่ยืดหยุ่น การบรรเลงด้วยการเพิ่มหรือตัดโน้ตบางตัว

บทเพลงไล่เสียง (Canon)

แคนอน มาจากภาษากรีก แปลว่า กฎเกณฑ์ หมายถึงรูปแบบบทเพลงที่มีหลายแนวหรือดนตรีหลายแนว แต่ละแนวมีทำนองเหมือนกัน แต่เริ่มไม่พร้อมกันแต่ละแนว จึงมีทำนองที่ไล่เสียงกันไปเป็นระยะเวลายาวกว่าการเสียงทั่วไป โดยทั่วไปไม่ควรต่ำกว่า 3 ห้อง ระยะขึ้นคู่ระหว่างสองแนวที่เสียงกันจะห่างกันเป็นระยะเท่าใดก็ได้ เช่น แคนอนคู่สอง หมายถึง แคนอนที่แนวทั้งสอง เริ่มที่โน้ตห่างกันเป็นระยะคู่ 5 และรักษาระยะคู่ 5 ไปโดยตลอดถือเป็นประเภทของลีลาสอดประสานแนวทำนองแบบเสียงที่มีกฎเกณฑ์เข้มงวดที่สุด

ประโยคเพลง (Phrase)

กลุ่มทำนอง จังหวะที่เรียงเรียงเชื่อมโยงกันเป็นหน่วยของเพลงที่มีความคิดจบสมบูรณ์ในตัวเอง มักลงท้ายด้วยเคเดนซ์ เป็นหน่วยสำคัญของเพลง

ประโยคเพลงถาม - ตอบ

เป็นประโยคเพลง 2 ประโยคที่ต่อเนื่องกันลีลาในการตอบรับ - ส่งล้อ - ล้อเสียงกัน อย่างสอดคล้อง เป็นลักษณะคล้ายกันกับบทเพลงรูปแบบ AB แต่เป็นประโยคเพลงสั้น ๆ ซึ่งมักจะมีอัตราความเร็วเท่ากันระหว่าง 2 ประโยค และความยาวเท่ากัน เช่น ประโยคเพลงที่ 1 (ถาม) มีความยาว 2 ห้องเพลง ประโยคเพลงที่ 2 (ตอบ) ก็จะมี ความยาว 2 ห้องเพลง ซึ่งจะมีลีลาต่างกัน แต่สอดรับกันได้กลมกลืน

ผลงานดนตรี

ผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นมาโดยมีความเกี่ยวข้องกับการนำเสนองานทางดนตรี เช่น บทเพลง การแสดงดนตรี

เพลงทำนองวน (Round)

เพลงที่ประกอบด้วยทำนองอย่างน้อย 2 แนว ไล่เสียงทำนองเดียวกัน แต่ต่างเวลาหรือจังหวะ สามารถไล่เสียงกันไปได้อย่างต่อเนื่องจนกลับมาเริ่มต้นใหม่ได้อีกไม่มีวันจบ

รูปร่างทำนอง (Melodic contour)

รูปร่างการขึ้นลงของทำนอง ทำนองที่สมดุลจะมีทิศทางขึ้นลงที่เหมาะสม

สีสันของเสียง

ลักษณะเฉพาะของเสียงแต่ละชนิดที่มีเอกลักษณ์เฉพาะต่างกัน เช่น ลักษณะเฉพาะของสีสันของเสียงผู้ชายจะมีความทุ้มต่ำแตกต่างจากสีสันของเสียงผู้หญิง ลักษณะเฉพาะของสีสันของเสียงของเด็กผู้ชายคนหนึ่งจะมีความแตกต่างจากเสียงเด็กผู้ชายคนอื่น ๆ

องค์ประกอบดนตรี (Elements of music)

ส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดเสียงดนตรี ได้แก่ทำนอง จังหวะ เสียงประสาน สีสันของเสียง และเนื้อดนตรี

อัตราความเร็ว (Tempo)

ความช้า ความเร็วของเพลง เช่น อัลเลโกร (Allegro) เลนโต (Lento)

ABA

สัญลักษณ์บอกรูปแบบวรรณกรรมดนตรีแบบตรีบท หรือเทอร์นารี (Ternary)

Ternary form

สังคีตลักษณะสามตอน โครงสร้างของบทเพลงที่มีส่วนสำคัญขยับที่ละชั้นอยู่ 2 ตอน ตอนแรก และตอนที่ 3 คือ ตอน A จะเหมือนหรือคล้ายคลึงกันทั้งในแง่ของทำนองและกัญแจเสียง ส่วนตอนที่ 2 คือ ตอน B เป็นตอนที่แตกต่างออกไป ความสำคัญของสังคีตลักษณะนี้ คือ การกลับมาของตอน A ซึ่งนำทำนองของส่วนแรกกลับมาในกัญแจเสียงเดิมเป็นสังคีตลักษณะที่ใช้มากที่สุดโดยเฉพาะในเพลง ร้อง จึงอาจเรียกว่า สังคีตลักษณะเพลงร้อง (Song form) ก็ได้

นาฏศิลป์**การตีบท**

การแสดงท่ารำตามบทร้อง บทเจรจาหรือบทพากย์ควรคำนึงถึงความหมายของบท แบ่งเป็นการตีบท ธรรมชาติ และการตีบทแบบละคร

การประดิษฐ์ท่า

การนำภาษาท่า ภาษานาฏศิลป์ หรือ นาฏยศัพท์มาออกแบบ ให้สอดคล้องสัมพันธ์กับจังหวะ ทำนอง บทเพลง บทร้อง ลีลา ความสวยงาม

นาฏยศัพท์

ศัพท์เฉพาะทางนาฏศิลป์ ที่ใช้เกี่ยวกับการเรียกท่ารำ กิริยาที่แสดงมีส่วนศีรษะใบหน้าและไหล่ ส่วนแขนและมือ ส่วนของลำตัว ส่วนขาและเท้า

บุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์

เป็นผู้เชี่ยวชาญทางนาฏศิลป์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สร้างผลงาน

ภาษาท่า

การแสดงท่าทางแทนคำพูด ใช้แสดงกิริยาหรืออริยาบถ และใช้แสดงถึงอารมณ์ภายใน ส่วนขาและเท้า

กิริยาแสดง เช่น กระทบ ยืดยุบ ประเท้า กระดกเท้า กระทุ้ง จรด ขยับ ซอย วางสั้น ยกเท้า ถัดเท้า

ส่วนแขนและมือ

กิริยาที่แสดง เช่น จีบ ตั้วง ล่อแก้ว ม้วนมือ สะบัดมือ กรายมือ สายมือ

ส่วนลำตัว

กิริยาที่แสดง เช่น ยกตัว โย้ตัว โยกตัว

ส่วนศีรษะใบหน้าและไหล่

กิริยาที่แสดง เช่น เอียงศีรษะ เอียงไหล่ กดไหล่ กล่อมไหล่ กล่อมหน้า

สิ่งที่เคารพ

ในสาระนาฏศิลป์มีสิ่งที่เคารพสืบทอดมา คือ พ่อแก่ หรือพระพรตฤๅษี ซึ่งผู้เรียนจะต้อง แสดง ความเคารพ เมื่อเริ่มเรียนและก่อนแสดง

องค์ประกอบนาฏศิลป์

จังหวะและทำนองการเคลื่อนไหว อารมณ์และความรู้สึก ภาษาท่า นาฏยศัพท์ รูปแบบของ การแสดง การแต่งกาย

องค์ประกอบละคร

การเลือกและแต่งบท การเลือกผู้แสดง การกำหนด ระบุผู้แสดง การพัฒนารูปแบบของการ แสดง การปฏิบัติตนของผู้แสดงและผู้ชม

สรุป

ทัศนศิลป์ เป็นงานประติมากรรมที่มีโครงสร้างบอบบางจัดสมดุลด้วยเส้นลวดแข็งบาง ๆ ที่มี วัตถุรูปร่าง รูปทรงต่าง ๆ ที่ออกแบบเชื่อมติดกับเส้นลวด เป็นเครื่องแขวนที่เคลื่อนไหวได้ด้วยกระแสลม เพียงเบา ๆ

นาฏศิลป์ การแสดงท่ารำตามบทร้อง บทเจรจาหรือบทพากย์ควรคำนึงถึงความหมายของบท แบ่งเป็นการตีบท ธรรมชาติ และการตีบทแบบละคร

ตอนที่ 3 ความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์

หมายถึงลักษณะการคิดหาคำตอบได้หลายทิศทาง ซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลในการคิดได้หลายแง่หลายมุม คิดได้กว้างไกล นำไปสู่การค้นพบแนวคิด และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้เกิดขึ้น

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

สมรรถภาพทางสมองแบ่งออกได้ 3 มิติ คือ

มิติที่ 1 เนื้อหา

มิติที่ 2 วิธีคิด แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ การรู้การเข้าใจ การจำ การคิดแบบอเนกนัย การคิดแบบเอกนัย

มิติที่ 3 ด้านผลของการคิด

ความคิดสร้างสรรค์เป็นการคิดแบบอเนกนัย หรือการคิดแบบกระจาย

แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ความคิดริเริ่ม หมายถึงความคิดแปลกใหม่
2. ความคิดแคล่วคล่อง หมายถึงการคิดอย่างรวดเร็วคิดจำนวนมากภายในเวลาที่กำหนด
3. ความคิดยืดหยุ่น หมายถึงการคิดเป็นหมวดหมู่
4. ความคิดละเอียดลออ หมายถึงการติดตงแต่งรายละเอียดต่างๆ

ประโยชน์ของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถพิเศษของบุคคลในการคิดแก้ปัญหา พัฒนาสิ่งแปลกใหม่ที่ เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ช่วยให้สังคม ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สิ่งประดิษฐ์คิดค้นใหม่ๆ ล้วนเป็นผลมาจากความคิดสร้างสรรค์ เป็นการคิดแบบอเนกนัยหรือการคิดแบบกระจาย แบ่งออกได้ 3 ลักษณะ คือ

1. ความคิดริเริ่ม หมายถึงความคิดแปลกใหม่
2. ความคิดแคล่วคล่อง หมายถึงการคิดอย่างรวดเร็วคิดจำนวนมากภายในเวลาที่กำหนด
3. ความคิดยืดหยุ่น หมายถึงการคิดเป็นหมวดหมู่
4. ความคิดละเอียดลออ หมายถึงการติดตงแต่งรายละเอียดต่างๆ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

ลักษณะของกิจกรรม

1. เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยไม่ยากหรือง่ายเกินไป
2. กิจกรรมแต่ละครั้งมีความหลากหลายไม่ซ้ำแบบกัน
3. เป็นกิจกรรมที่เปิดกว้างแสดงออกได้หลายรูปแบบ หลายทิศทาง
4. เป็นกิจกรรมที่เน้นการบูรณาการเชื่อมโยงองค์ความรู้ เทคนิควิธีการ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงาน

5. เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างสรรค์รูปแบบแปลกใหม่มากกว่าการลอกเลียนแบบ

6. เป็นกิจกรรมที่เน้นทักษะกระบวนการทำงาน

7. พัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดสร้างสรรค์เพื่อใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. มุ่งเน้นพัฒนาการรับรู้เกี่ยวกับรูปแบบ เทคนิค วิธีการ ทางทัศนศิลป์ต่างๆ อย่างหลากหลาย
2. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ คือ
  - 2.1 ความรู้สึกปลอดภัยทางจิต หมายถึง การเข้าใจ ยอมรับ การแสดงออกของแต่ละคน โดยไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ ตัดสิน หรือไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น
  - 2.2 ความเป็นอิสระทางจิต หมายถึง การกระตุ้นเร้าให้เด็กแสดงออกอย่างอิสระและยอมรับในการแสดงออกนั้น
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อย่างหลากหลาย
4. สร้างความเชื่อมั่นแรงจูงใจ กระตุ้นเร้าให้นักเรียนแสดงออกในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

5. จัดให้มีการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา
6. พัฒนากิจกรรมโครงการ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์

การพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

1. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้
2. จัดบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการคิดสร้างสรรค์
3. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการเรียนรู้
4. จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่กระตุ้นเร้าให้เกิดการคิดสร้างสรรค์
5. จัดป้ายนิเทศแสดงผลงานที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์

องค์ความรู้ของ DBAE

DBAE (Discipline – Based Art Education) เป็นรูปแบบการสอนศิลปะซึ่งประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ 4 แกน คือ

1. ศิลปะปฏิบัติ (Studio Art)
2. ประวัติศาสตร์ศิลปะ (History Art)
3. สุนทรียศาสตร์ (Aesthetic)
4. ศิลปวิจารณ์ (Art Criticism)

แนวทางการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์รูปแบบ DBAE

1. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการฝึกปฏิบัติ
  - 1.1 ให้อัจฉริยภาพ ประเมินค่าของผลงานทัศนศิลป์และเทคนิควิธีการสร้างงาน
  - 1.2 ให้อัจฉริยภาพ ประเมิน คุณสมบัติของวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการสร้างศิลปะ
  - 1.3 ฝึกทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานทัศนศิลป์รูปแบบต่างๆ
  - 1.4 ฝึกทักษะในการประยุกต์ดัดแปลงเทคนิค วิธีการ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะให้มีรูปแบบเฉพาะตัว
  - 1.5 ฝึกทักษะการสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ มีแนวดำเนินการดังนี้
  - 2.1 สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล
  - 2.2 ศึกษาแบบ ลักษณะประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ความสำคัญ ของบุคคล ผลงานทางภูมิปัญญาในแหล่งเรียนรู้

- 2.3 จัดทำรายงานผลการศึกษาในรูปแบบโครงการ แฟ้มสะสมงาน รายงาน ฯลฯ
- 2.4 นำเสนอผลงานอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
- 2.5 สรุป ประเมินผลการศึกษาค้นคว้า
- 2.6 นำผลงานไปเผยแพร่ โดยการจัดป้ายนิทรรศการ จัดแสดงนิทรรศการ นำผลงานเผยแพร่บนสื่อออนไลน์

สรุป

กระบวนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1. มุ่งเน้นพัฒนาการรับรู้เกี่ยวกับรูปแบบเทคนิค วิธีการ 2. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ 3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูล 4. สร้างความเชื่อมั่นแรงจูงใจ 5. จัดให้มีการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา 6. พัฒนากิจกรรมโครงการ

